

۱. گزینه ۲ هر دو، مرحله ی حقّ یقین و اتحاد عاشق و معشوق (فناء فی الله و بقاء فی الله) را نشان می دهند.
۲. گزینه ۴ مفهوم بیت سؤال: آگاهی از حقایق موجب سکوت است (رازداری عارفانه). گزینه ۲ هم حکایت مجلسی ست که در در آن هر که توان سخن گفتن دارد، سکوت می کند.
- مفهوم سایر گزینه ها:
- ۱) ازلی بودن عشق
- ۳) وصال معشوق، وسیله و واسطه لازم ندارد.
- ۴) ترک همه چیز برای رسیدن به معشوق (عاشق در راه وصال، خودش را نیز از میان برمیدارد).
۳. گزینه ۱ در این گزینه سخنی از تقلید نابخردانه نیامده؛ بل از پروردن زشت گوهران و پیامد های ناگوار آن سخن رفته است.
۴. گزینه ۱ چون در عبارت پرسش تأکید شده است که هر چیزی باید وظیفه ی اصلی خود را انجام بدهد، مثلاً نباید ذوالفقر علی و زبان سعدی بدون استفاده بمانند و همین نکته در گزینه ی ۱ نیز درباره ی ابر و تیغ خاطر نشان داده شده است.
۵. گزینه ۴ در سه گزینه ی دیگر و عبارت مورد پرسش موضوع گوشه گیری از افرادی که ارزش انسانی ندارند یا وابستگی به مادیات دارند، گفته شده.
۶. گزینه ۲ در گزینه های ۱ و ۳ و ۴ مفهوم مشترک است، که راه عشق سختی هایی دارد که ناز پروردگان هرگز توان آن را ندارند که در بیت ۲ به این امر اشاره نشده است.
۷. گزینه ۳ در گزینه ۳ به تجربه سفر اشاره دارد و سایر گزینه ها به این که افراد بی خبر از عشق حال عاشق را درک نمی کنند.
۸. گزینه ۱
- در این بیت سخن از آن است که خوان نعمت بی دریغش همه جا و برای همگان پهن گشته است.
۹. گزینه ۴ چون بیت چهارم تأکید دارد که نباید از خداوند ناامید شویم حتی هنگامی که گناه، بسیار باشد.
۱۰. گزینه ۱ در هر دو توصیه شده است که بی دلیل، بر چسب بد بودن به کسی نباید زد.
۱۱. گزینه ۳ در گزینه های دیگر، به روز آغاز و پیدایی عشق و جای نشینی آدمی و بر دوش کشیدن بار امانت الهی اشاره گر است.
۱۲. گزینه ۳ در گزینه های «۱»، «۲» و «۴» گفته است که به سرزنش و نصیحت عاقلان و دیگر مردمان توجهی نخواهم داشت؛ اما در گزینه ی «۳»، به شنیدن نصیحت و رسیدن به موفقیت سفارش می کند.
۱۳. گزینه ۱ در بیت اول گرایش و سفارش به سکوت دارد لیک در بیت دوم اهمیت گویان بودن و سخن گفتن را می گوید.
۱۴. گزینه ۲ معنی بیت: اگر با حرص شربتی خوردم مرا سرزنش نکن که کار بدی کردم [ناچار بودم] در بیابان بوم و تابستان بود و من که بیماری عطش داشتم طبیعی بود که آب سرد را بنوشم. در گزینه ۲ نیز شاعر معتقد است که چون زمینه های گناه فراهم بود از ارتکاب آن چاره ای نبود. در گزینه ۲) نیز شاعر معتقد است که چون زمینه های گناه فراهم بود از ارتکاب گناه چاره ای نبود.
۱۵. گزینه ۳ این بیت بر «اندک ماندن عمر» دلالت دارد که می تواند با بیت مطرح شده در پرسش که آن هم به «باقی مانده ی کم عمر» تأکید می کند، مفهوم هم سان یا نزدیک داشته باشد. گزینه های دیگر به چنین امری تأکید نمی کنند.
۱۶. گزینه ۱ در هر گزینه بیان شده است که هر کسی به شیوه ای و بیانی خدا را ستایش و نیایش می کند.
۱۷. گزینه ۲
۱۸. گزینه ۴ در طریق عشق، هر که محبوب تر است، بیشتر به رنج و سختی دچار می شود.
۱۹. گزینه ۱ لازمه ی رسیدن به «ودود» (خدای مهربان) با گذاشتن بر ر وجود مادی است؛ یعنی تا زمانی که از خود و وجود مادی خود بی خبر نشوی، هرگز از معشوق باخبر نمی شوی.
۲۰. گزینه ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۲: هرچیز به اصل خویش باز می گردد.
۲۱. گزینه ۳ نای (نی) همان مولانا است که حال عاشقان سرمست را در سخن خود بیان می کند.
۲۲. گزینه ۱ بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ی (۲): داستان سیاوش و کشته شدن او در کشور توران
- گزینه ی (۳): داستان کاوه دادخواه و ضحاک ماردوش
- گزینه ی (۴): به پادشاهی جمشید اشاره می کند.
۲۳. گزینه ۳ ناسپاسی در برابر یزدان باعث شکست در کارهاست.
۲۴. گزینه ۴ بیت سؤال و گزینه «۴» پذیرش ناملایمات عشق و رضای محبوب در نظر است.
۲۵. گزینه ۳ سایر گزینه ها تسلیم محض عاشق تا مرحله فنا است.
۲۶. گزینه ۲ در این گزینه اشاره شده است که عشق الهی، سختی های راه را آسان می کند.

۲۷. گزینه ۳ صورت سؤال و گزینه ۳، به وارستگی جوانمردان به مادیات دنیوی اشاره دارد.

۲۸. گزینه ۱ غم عشق تو، سبب شادی من است.
۲۹. گزینه ۳
۳۰. گزینه ۱
۳۱. گزینه ۱
۳۲. گزینه ۳ دُر سُفتن: کنایه از سخن سنجیده گفتن که با بیت سؤال متناسب است.
۳۳. گزینه ۲ بنده گناه می کند و خداوند شرمسار می شود.
۳۴. گزینه ۳ تهدید اسفندیار خطاب به رستم که چنان گردنت را می کوبم که پدرت زال تو را زنده نبیند.
۳۵. گزینه ۴ در بیت چهارم به مفهوم قناعت اشاره ندارد بلکه شاعر با درد بی درمان خود می سازد.
۳۶. گزینه ۴ در گزینه ۱ و ۲ و ۳ به بی اعتباری این دنیا اشاره دارد.
۳۷. گزینه ۲ بیت سوال طنز عکس است که به ارزش پول و طلا اشاره دارد و با گزینه ۲ متناسب
۳۸. گزینه ۲ در متن عبارت و ۳ گزینه ی درست اشاره دارد به اینکه: کار را به کاردان باید سپرد.
۳۹. گزینه ۴ عاشقان به مادیات و لذات این جهانی بی اعتنا هستند.
۴۰. گزینه ۳
۴۱. گزینه ۱ ارزش های اصلی خود را از دست دادن و به انگلی و پوچی افتادن
۴۲. گزینه ۴ در سایر گزینه ها اشاره دارد که در تک تک ذرات هستی عشق الهی را در خود نهفته دارد.
۴۳. گزینه ۴ ارتباط چندانی ندارد.
۴۴. گزینه ۳ عشق مایه ی کامیابی و پیروزی است.
۴۵. گزینه ۲ توضیحات درس
۴۶. گزینه ۴ در این گزینه به ترک خودخواهی اشاره دارد.
۴۷. گزینه ۳
۴۸. گزینه ۳ مفهوم گزینه ۳: اراده اصلی خداست. مفهوم سایر گزینه هاست: خدا در عین آشکار بودن پنهان است.
۴۹. گزینه ۱ خطاب به خود شاعر است.
۵۰. گزینه ۴ شاعر در هر دو جهان فقط وصال یار می خواهد.
۵۱. گزینه ۳
۵۲. گزینه ۴ به قدر قدرت بودن خداوند اشاره دارد.
۵۳. گزینه ۳ خردمندان همه امور را منوط به خواست خداوند می دانند.
۵۴. گزینه ۲
۵۵. گزینه ۴
۵۶. گزینه ۴
۵۷. گزینه ۲
۵۸. گزینه ۳ مفهوم گزینه «۳»: دعوت به صبر پیشه کردن
- مفهوم مشترک بیت سؤال و دیگر گزینه ها: جمع ناپذیر بودن عاشقی و صبوری
۵۹. گزینه ۱ مفاهیم مطرح شده در بیت سوال: الف) بی اختیاری و مطیع امر معشوق بودن (به اختیار خود خرقة ی می آلود را نپوشیدن)
- ب) پرهیز از دورویی و تزویر (می آلود بودن خرقة). گزینه ی ۱ با مفهوم «الف» و گزینه ی ۳ با مفهوم «ب» تناسب دارد. هر چند تأکید بیت سوال بر «به خود نپوشیدن» و مفهوم اصلی آن همان «بی اختیاری» گزینه ی ۱ است
- مفهوم سایر گزینه ها:
- ۲) مستی، فاش کننده ی اسرار است. ۴) پاک بازی در راه عشق
۶۰. گزینه ۲ مفهوم گزینه ۲: توجه به باطن رفتارها و پدیده ها / ادب، ملاک ارزش گذاری است، معنی بیت: مستی که رفتار مؤدبانه ای دارد. در حقیقت، هشیار است و کسی در ظاهر، شراب نوشیده و هشیار است، اما رفتار بی ادبانه ای دارد. در حقیقت باید او را مست به شمار آورد.
- مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه ها: تقابل (تضاد) عشق و عقل
۶۱. گزینه ۴ هر قدرتی سرانجام به زوال و نابودی می رسد

۶۲. گزینه ۳ سایر گزینه ها به قانع بودن اشاره دارد

۶۳. گزینه ۲

۶۴. گزینه ۴

۶۵. گزینه ۱

۶۶. گزینه ۲ مولوی خود را سایه گه بید می‌داند و شمس را چشمه‌ی خورشید می‌نامد. در عبارت سوال نیز گوته در مقام تواضع و فروتنی خود را تخته پاره‌ای می‌داند که اختیارش را امواج دارند و در مقابل، حافظ را چون کشتی می‌بیند که هر جا بخواهد می‌رود. (تو توانا و قدرتمند هستی و من در برابر تو بسیار حقیر و ناچیز و سرگردانم)

۶۷. گزینه ۱ هر کسی نمی‌تواند محرم اسرار الهی شود، باید کسی به این جایگاه برسد که مراحل خاص عرفان را طی کرده باشد. گزینهی ۱ همین مضمون را بیان می‌کند.

۶۸. گزینه ۴ در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ گوشه نشینی سبب فراغ بال و بلند مرتبگی دانسته شده است و در این سه بیت توصیه بر گوشه نشینی است. اما در بیت ۴: شاعر می‌گوید من گوشه نشینی اختیار کردم به امید آن که آسوده خاطر شوم، اما کنون در عین آسوده‌خاطری، پریشان نیز هستم.

۶۹. گزینه ۴ مضمون مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۴: مشک آن است که خود ببوید نه آن که عطار بگوید.

در بیت گزینه ۲: شاعر زلف مشکین یار خود را از مشک و عنبر هم خوش بو تر می‌داند.

۷۰. گزینه ۳ در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ به «ریا و تزویر» زاهدان و عابد نمایان، اشاره شده است. در حالی در بیت گزینه ۳، «ظاهر بینی» زاهد مد نظر است.

۷۱. گزینه ۲ در ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ علت بردار شدن منصور - که افشای اسرار حق است - ذکر شده، اما در بیت گزینه ۲، اشاره‌ای به این مسئله نشده است و تنها می‌گوید منصور با گفتن اناالحق سر به دار داد.

۷۲. گزینه ۱ دل‌ربایی معشوق به زیبایی ظاهری او نیست.

۷۳. گزینه ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۳: ناپایداری عمر و ضرورت اغتنام فرصت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: روزگار تلخ هجران را نباید در شمار عمر به حساب آورد

گزینه ۲: دشواری‌ها و پیش آمدهای ناگوار در طول زندگی

گزینه ۴: گذر عمر در حسرت وصال معشوق / ناکامی عاشق

۷۴. گزینه ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۲: خود خواسته عاشق شدن و اختیار خود در دام معشوق افتادن / اختیار بودن عشق بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: عشق موجب وارستگی و مانع خود خواهی است.

گزینه ۳: گلایه از جفاکاری معشوق

گزینه ۴: ترک تعلقات دنیوی

۷۵. گزینه ۲ مفهوم بیت سؤال: از خود بی خود شدن عاشق یا دیدن معشوق.

مفهوم ابیات: گزینه ۱: ناتوانی در پنهان نگاه داشتن عشق.

گزینه ۲: از خود بی خود شدن عاشق با دیدن معشوق.

گزینه ۳: ناتوانی از نظر پوشی.

گزینه ۴: شوق وصال و شبنم‌دهداری عاشق.

۷۶. گزینه ۱ مضمون مشترک گزینه‌های «۲، ۳، ۴» این است که عاشق هرگز از عشق سیر نمی‌شود. در گزینه‌ی «۱»، به این امر اشاره شده است که عارف از کار جهان سیر شده و به شیوه و کار دیگری عاشق شده است.

۷۷. گزینه ۴ معنی عبارت: خداوند هر کس را بخواهد عزیز می‌کند و هر کس را بخواهد ذلیل و خوار می‌سازد و این مفهوم در گزینه «۴» نیز آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: به ناپایداری جهان و نفی تکبر و غرور اشاره می‌کند.

گزینه «۲»: به ارزش قائل شدن به خویش و نفی حقیر شمردن خود اشاره می‌کند.

گزینه «۳»: اشاره می‌کند که برای چه عزیز خداوند را این چنین خوار می‌سازی و به نوعی مفهوم بازخواست در آن مستتر است.

۷۸. گزینه ۳ در عبارت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱، ۲، ۴» به لطف و رحمت الهی و خطابخشی او اشاره شده است. بیت گزینه ۳ «به این مفهوم اشاره دارد که برای رسیدن به وصال معشوق حقیقی باید کوشش کرد.

۷۹. گزینه ۴ گزینه «۴» تأکید بر اجتماعی بودن است و با عبارت صورت سؤال قرابت دارد، اما، گزینه های «۱، ۲ و ۳» بر انزوا و گوشه گیری تأکید دارند و با عبارت صورت سؤال تقابل معنایی دارند.

۸۰. **گزینه ۱** مفهوم گزینیه ی «۱» « فقط به توصیف معشوق پرداختن » و مفهوم شعر صورت سؤال و گزینیه های « ۳ و ۴ و ۲ » ناتوانی در توصیف معشوق / خداوند است.

۸۱. **گزینه ۳** مفهوم صورت سؤال و گزینیه ی «۳»: « از کوزه همان برون تراود که در اوست » شخصیت هر کسی را از ظاهرش می توان دید.

گزینیه ی «۳» نیز می گوید: « چشم خونین از دل خونین سرچشمه می گیرد و از وضعیت چشم که در ظاهر دیده م بشود، م بتوان حال دل را دریافت »

تشریح گزینیه های دیگر

گزینیه ی «۱»: « در درون خانه ی ما ابر وجود ما می گرید و بیرون خانه ی ما آفتاب می خندد.

گزینیه ی «۲»: « اسرارم را نم بتوانم پنهان کنم.

گزینیه ی «۴»: « دنیا مانند کوزه است، همان طور که آب کوزه گاهی تلخ و گاهی شیرین است، احوال روزگار نیز چنین است.

۸۲. **گزینه ۴** مفهوم بیت صورت سؤال این است که اگر امروز در این دنیا در راه عشق آسیب و زبانی ببینی، در آینده سود فراوان خواهی برد و در گزینیه ی «۴» نیز شاعر معتقد است، شهادت در راه عشق، زندگی م ببخشد که همان سود مرگ عاشقانه است.

تشریح گزینیه های دیگر

گزینیه ی «۱»: « به فکر سود و زیان مادی نباش و سرمایه ی عمرت را قدر بدان.

گزینیه ی «۲»: « مقصود اصلی ما کسب رضایت توست.

گزینیه ی «۳»: « ترسی از آتش قیامت ندارم که جامم لبریز از آب (شراب) است.

۸۳. **گزینه ۴** در بیت صورت سؤال به دیدگاه متفاوت عاشق حقیقی با دیگران اشاره شده است و بیت گزینیه «۴» هم می گوید که « ما هنر و جمال معشوق را می بینیم و تو عیب و نقص او را، ما از آیینۀ صفا و پاکی می بینیم و تو پشت آن را می نگری.»

۸۴. **گزینه ۲** مفهوم مشترک: غنیمت شمردن فرصت ها برای نیکوکاری نمودن در حق دیگران

مفهوم بیت گزینیه ی نخست: شکر نعمت، نعمت افزون کند.

مفهوم بیت گزینیه ی سوم: لطف و محبت به دیگران آن ها را رام و مطیع ما می کند.

معنای بیت چهارم: از زمانی که مُلک و سلطنت در دست توست، آشوب و فتنه در کشور از میان رفته است. (نمونه ای از مدیحه سرایی های شاعران چاپلوس و درباری!)

۸۵. **گزینه ۱** مفهوم بیت سوال و بیت گزینیه ۱: پس از این دینا، فرد عاشق در قیامت و بهشت و دوزخ هم تنها در جست وجوی یار است.

۸۶. **گزینه ۳** بیت سؤال: اگر تنهایی پیشه کنی (پای در دامن آوری)، سرت از آسمان می گذرد و به سربلندی می رسی. در بیت این گزینیه هم شاعر می گوید: اگر اثری از بهشت در این دنیا وجود داشته باشد، به خاطر کسی است که به روی مردم، در بسته است، یعنی کسی که از مردم دوری می کند، گویی در بهشت است. در هر دو بیت، تنهایی گزیدن ستایش شده است.

۸۷. **گزینه ۲** در سایر گزینیه ها به مفهوم آیه اشاره دارد که هر کسی به روش و خوی خاصی عمل می کند.

۸۸. **گزینه ۱** مفهوم گزینیه ۱: طلب توجه و عنایت

مفهوم مشترک بین سؤال و سایر گزینیه ها: توصیه به بصیرت / معشوق حقیقی تنها با چشم دل قابل درک می باشد.

۸۹. **گزینه ۲** مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینیه ۲: نمی توان عشق را پنهان کرد / رنگ رخساره خبر می دهد از سرّ ضمیر

مفهوم سایر گزینیه ها:

گزینیه ۱: ستایش زیبایی معشوق و فخر فروشی نسبت به توانایی شعری خود

گزینیه ۳: غم هجران / طلب توجه و عنایت از معشوق

گزینیه ۴: عشق ورزی و سرگشتگی عاشق

۹۰. **گزینه ۳** حرف «تا»، در گزینیه «۳» نشان دهنده «زمان» است؛ یعنی: «تا وقتی که»

در سایر گزینیه ها، «تا» مفهوم «هشدار و تحذیر» دارد و می توان آن را به «مراقب باش» و «برحذر باش» تفسیر کرد.

نمونه ای از کاربرد حرف «تا» - به همین معنی - در کتاب درسی سال چهارم: پا بر سر سبزه تا به خواری نهی!

معنی بیت ها:

(۱) هشیار باش که از شخص بدخواه، سخنی را نپذیری؛/ زیرا اگر براساس گفته او رفتار کنی، پشیمان خواهی شد.

(۲) انسان هنرمند (دانا) اگر از افراد پست ستمی ببیند،/ نباید رنجیده و اندوهگین شود.

۳) گفت: «تا وقتی داروغه را خبر کنیم، در مسجد بخواب». گفت: «گویا بی خبری که [مسجد استراحتگاه] - مناسبی برای [گناه کاران نیست!»

- ۴) مبادا اشک چشم تهی‌دستان را بی‌ارزش به شمار بیاوری؛ زیرا [همان‌طور که] قطره‌های باران وقتی به هم می‌پیوندند به جوی آب تبدیل می‌شود [زاری تهی‌دستان وقتی فراگیر شود، اساس ظلم را زیر و رو می‌کند].
۹۱. **گزینه ۳** مفهوم گزینه (۳): از ماست که بر ماست. / مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: مجازات کسی به خاطر گناه دیگری
۹۲. **گزینه ۱** بیت صورت سؤال بیان‌کننده شجاعت کاوه دادخواه در ابراز عقایدش است که این فقط در گزینه ۱ دیده می‌شود.
۹۳. **گزینه ۳** در نهایت شرف و آزادگی، فروتنی و تواضع پیش گرفتن.
۹۴. **گزینه ۳** امام سجاد (ع) در عبارت صورت سؤال از خداوند می‌خواهد که او را از هوسناکی دور بدارد، زیرا باعث گمراهی می‌شود و در بیت گزینه ی «۳» نیز شاعر معتقد است که اگر به دنبال هوس برود عاقبت به خیر نمی‌شود.
- تشریح گزینه‌های دیگر
- گزینه ی «۱»: هرگز از ستارگان نورانی آسمان توقع بخشش نداشته باش که آفتاب از شب‌نم آبرو می‌گیرد (زیرا خورشید شب‌نم را جذب خود می‌کند).
- گزینه ی «۲»: هر انسان هوس بازی را نمی‌توان عاشق دانست.
- گزینه ی «۴»: مفهوم: دور کردن از حرص
۹۵. **گزینه ۳** در گزینه «۳»، ارزش قناعت و وارستگی از دل‌بستگی‌های دنیا مطرح شده است؛ حال آن که سه گزینه دیگر مفهوم فروتنی و تواضع را بیان می‌کنند که پیام درس «من این همه نیستم» است.
۹۶. **گزینه ۲** مفهوم کنایی عبارت صورت سؤال «مغرور نشستن» است که این معنی در گزینه «۲» نیز آمده است.
- تشریح گزینه‌های دیگر:
- گزینه «۱»: بی‌تحرکی و غفلت
- گزینه «۳»: حرکت عاشق گوشه‌نشین با دیدار یار
- گزینه «۴»: غافل نبودن
۹۷. **گزینه ۴** پهلوان ضمن پرسیدن نام حریف تأکید دارد که با شکست دادن و کشتن وی، خانواده‌اش را سوگوار خواهد کرد.
۹۸. **گزینه ۴** بیت صورت سؤال و گزینه «۴» به فریادرسی در جهان آخرت اشاره دارند. گزینه «۱» به مردانگی حضرت علی (ع) و گزینه‌های «۲» و «۳» به مدد خواستن برای پیروزی بر مشکلات این جهان اشاره دارند.
- مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه «۴» شفاعت علی (ع) در حق بندگان است.
۹۹. **گزینه ۳** گزینه «۳» نیز همانند بیت صورت سؤال به این نکته اشاره دارد که معشوق را باید از دیدگاه عاشق نگریست.
۱۰۰. **گزینه ۲** گزینه ۲: غمزه تو دل می‌برد و چشم تو، خون من را می‌خورد.